

BOER & RECHT

Tweewekelijkse rubriek met heikele vragen én antwoorden op fiscaal, juridisch en financieel vlak. Heb je vragen? Mail de redactie: redactie@boerderij.nl.

Met deze week bijdragen van Eric Beukema, Lydia van Rooijen en Stefan Essink (redactie); Pieter Seegers (jurist) en mr. A.W.M. (Aad) Overtoom, Mantel & Overtoom Notarissen.

GANZENSCHADE EN DROOGTE

VRAAG: Ik heb nu droogteschade aan een gewas dat eerder door ganzen is aangevreten. Heeft dit gevolgen voor de tegemoetkoming van BIJ12?

ANTWOORD: Ja, dat heeft gevolgen. Een aanvraag voor een tegemoetkoming faunaschade moet binnen zeven werkdagen nadat de schade geconstateerd is zijn ingediend. Indien je de aanvraag later indient, wordt deze afgewezen. De reden hiervoor is dat BIJ12 bij een tijdige aanvraag nog in de gelegenheid is een onderzoek ter plaatse te laten instellen naar de schadeveroorzakende diersoort(en). Op deze manier kan BIJ12 eventueel nog aanwijzingen geven waarmee verdere schade kan worden voorkomen of kan worden beperkt. Wordt de aanvraag later ingediend, dan bestaat dus de kans dat andere oorzaken, zoals droogteschade, de groei van het gewas hebben beïnvloed. Een correcte taxatie is dan niet meer mogelijk. Is de melding op tijd, dan volgt een tegemoetkoming, ook als later het gewas alsnog beschadigd raakt door droogte.

ERFENIS

VRAAG: Ik heb mijn bedrijf overgedragen aan een van mijn kinderen. Ik heb nu alleen nog privévermogen en wil dat dit geërfd wordt door mijn andere twee kinderen, omdat de bedrijfsopvolger genoeg heeft gehad. Kan dit?

ANTWOORD: Je kunt een testament maken en daarin de langstlevende en die andere kinderen tot erfgenamen benoemen. De bedrijfsopvolger wordt dan dus uitgesloten. Die bedrijfsopvolger heeft echter recht op een zogeheten legitieme portie. Dit is het minimum erfdeel dat je je kinderen niet kunt ontnemen, ondanks het feit dat die bedrijfsopvolger bij de bedrijfs-

opvolging al meer dan genoeg heeft gehad. De legitieme portie bedraagt de helft van wat een erfgenaam geërfd zou hebben als hij gewoon erfgenaam zou zijn. Als er een langstlevende is, zouden de langstlevende en de kinderen ieder een vierde gedeelte erven en als er geen langstlevende zou zijn, zouden de kinderen ieder een derde gedeelte erven. De legitieme portie is derhalve een achtste respectievelijk een zesde gedeelte. Dat is dus in dit geval het gedeelte dat je een kind niet kunt ontnemen.

Dit is wel mogelijk: die bedrijfsopvolger heeft bij de bedrijfsoverdracht een hele grote schenking gehad en dat hoeft hij normaliter niet te verrekenen met zijn erfdeel. In het testament zou dan opgenomen kunnen worden, dat als die bedrijfsopvolger een beroep doet op zijn legitieme portie, hij die schenking wel moet verrekenen met zijn erfdeel (inbrengen in de nalatenschap). Dat is dus een sanctie op het beroep doen op zijn legitieme portie en dat zal hij normaal gesproken wel uit zijn hoofd laten.

BEREGENEN

VRAAG: Moet je eigenlijk betalen voor het gebruik van water voor beregening?

ANTWOORD: Nee, behalve de leges voor de vergunningaanvraag is het gebruik van water voor beregening vrij van kosten. Dit geldt voor zowel oppervlakte- als grondwa-

Maishakselen. Een machine die met subsidie aangekocht is, mag je niet verhuren.

ter. Wel betaal je als agrariër waterschapsbelasting, maar dit is gekoppeld aan het aantal hectares. De mogelijkheid om een grondwaterheffing op te leggen ligt eventueel bij de provincie, maar in de praktijk zit dit in de waterschapsheffing. Alleen boeren op Tholen en Sint Philipsland, die gebruik maken van het zoete water, moeten hiervoor betalen. Dit is zo geregeld na lange onderhandelingen tussen de waterschappen en ZLTO.

OORMERK

VRAAG: Wordt er meteen bij de eerste overtreding een randvoorwaardenkorting opgelegd als er een oormerk ontbreekt?

ANTWOORD: Nee, het kan zijn dat de NVWA alleen een waarschuwing geeft. Maar dan moet het niet om een te groot aantal ontbrekende oormerken gaan, dat blijkt uit een uitspraak van het CBB. Er volgt alleen een waarschuwing in plaats van een randvoorwaardenkorting onder een aantal voorwaarden: er mag bij niet meer dan 20 runderen één oormerk ontbreken; bij maximaal 10% van het totale

aantal runderen ontbreekt één oormerk; de identiteit van de runderen met één oormerk moet kunnen worden aangetoond. Als een rund beide oormerken kwijt is, volgt meteen een korting op de GLB-gelden.

BTW

VRAAG: Kan ik btw op de factuur van de makelaar terugvragen bij verkoop van grond?

ANTWOORD: Normaal gesproken kun je als ondernemer omzetbelasting die jou in rekening wordt gebracht terugvragen aan de fiscus. Bij de verkoop van grond is dit echter meestal niet het geval. In de meeste gevallen is er bij de verkoop van grond geen omzetbelasting verschuldigd. Dat kan anders zijn als het een bouwkaft betreft, maar daar gaan we in dit geval niet vanuit. Hoofregel in dit soort zaken is: betreft het een vrijgestelde levering? Zo ja, dan ook geen aftrek van omzetbelasting voor kosten die rechtstreeks samenhangen met deze levering. De bemiddelingskosten van een makelaar hangen rechtstreeks samen met de verkoop van niet met btw-belaste grond.

De btw die de makelaar in rekening heeft gebracht kan dan ook niet als voorbelasting worden teruggevraagd. Hetzelfde geldt overigens ook voor de omzetbelasting die op de rekening van de notaris staat.

MACHINE UITLENEN

VRAAG: Mag ik een met subsidie aangeschafte landbouwmachine verhuren aan een ander bedrijf?

ANTWOORD: Nee, een met subsidie aangeschafte machine mag alleen op het eigen bedrijf worden ingezet. Dat blijkt uit een uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB).

In de betreffende zaak was een emissie-

arme maishakselaar aangeschaft door een eenmansbedrijf, daarvoor kreeg de ondernemer een subsidie van €100.000 op basis van de Regeling Europese EZ-subsidies. Naast een akkerbouwbedrijf heeft hij ook een loonbedrijf, om fiscale redenen zijn daar twee bedrijven van gemaakt. Vrij snel na de aanschaf werd de hakselaar door de eenmanszaak verhuurd aan het loonbedrijf voor €36.000 per jaar. Volgens een controle van de NVWA was de hakselaar tussen 2013 en 2015 voor 1% van de tijd aanwezig op het eigen bedrijf en de rest van de tijd – via het loonbedrijf – op andere bedrijven.

De subsidieregeling stelt als voorwaarde dat de machine 'uitsluitend in eigen landbouwnederneming voor landbouwdoeleinden' mag worden ingezet. De ondernemer heeft echter binnen vijf jaar na de subsidievestigstelling de machine verhuurd. Dat verhuur niet letterlijk is verboden, zoals de boer stelt, doet volgens het CBB niet ter zake omdat de voorwaarde impliciet betekent dat niet verhuurd wordt. Dat de boer eigenaar is van beide bedrijven speelt ook geen rol, want het akkerbouwbedrijf is een op zichzelf staande onderneming. De subsidie van €100.000 moet terugbetaald.

FOTO MICHEL VELDERS

FOTO HANS PRINSEN

Verlies van oormerken kan al snel leiden tot korting op GLB-geld (op de foto een Saler-koe in een natuurgebied)

FOTO BERT JANSSEN

Bereggen van aardappelen. Soms is vergunning nodig voor grondwateronttrekking, maar voor het water zelf hoeft je niet te betalen.

Ganzenschade
tijdig melden

Met subsidie aangeschafte
machine niet verhuren